

Hoo zöt de toekomst vuur de moderspraak deroet?

Vuur de Kreenk vuur de Twentse Spraak is 1989 'n joar west, waarin 't een en aander is ofdisseeld.

De vraag dee altid wier noar vuurtn kwam, was: 'Hoo zöt de toekomst vuur de moderspraak deroet'.

Völ leu hebt doar n zwoar heufd in. Nem Hilde van de Meer oet Eanssche. Zee hef vuur eer studie Nederlandse Taalkunde an de Rieksuniversiteit in Groningen ne ofstudeerscriptie schreavn oaver t dialekt van Eanssche.

Zee kwam hierin tot de oetspraak: 't Is spietig vuur de leefhebber, mer t dialekt verdwient'. A'w der rekkening met hoaldt dat in de grote steedn, woaronder Eanssche, t gebroek van de modersproake toch a völ meender is as doarboetn (t platte laand en de dörpkjes) en zee gef an, dat weur as siepel, heanig an en slof(vochtig) duur meer as 80% van de leu nog wordt keand, dan geet t nog wa met de kennis van de spraak. Dat ok völ oalde weur nich bekeand waarn, döt der noar miene mening niks an of.

Wiej keant in t Nederlaands ok völ weur van vroger nich meer. Vraag t mer es an leu, dee viefentwintig joar of langer vot bint west.

Miej doch doarvuur he'j te maakn met n leavende spraak. Wiej schoeft meer en meer op noar t Nederlaands, dat op ziene beurt völ boetnlaandse weur oavernemt.

Doartegnoaver stoat de oetspraakn van Prof. Dr. Hendrik Entjes, dee hee hef doan op de 25e dialekttag van de Stichting Culturele Grenscontacten.

Achterhoek-Westmunsterland in t slot van Ahaus op Zoaterdag 28 oktober vergangn joar. A'w dee beluustert dan kö'w wier wat rustiger weazn.

Volgns em is de slag met t (A).B.N. verleurn, mer 't dialekt as leavende sprektaal zal blievn bestoan. De beide taaln (Nederlaands en Twents) blijft bei bestoan en wal noast mekaar. Hee zeg verder: t Dialekt hoaldt nich zien weerde a'w alleen noar t verleedn kiek. t Möt ne spraak weazn dee zik ontwikkelt duur de leu dee t sprekt.

Duur t verdwienn van de greanzn in 1992 (wat n magisch joar) zal de spraak nich duur politieke ontwikkelingn tegn wordn hoaldn, warduur ne grotere oetwisseling van dialektn zal ontstoan.

Ik bin wa van mening, da'w met oonze stried vuur de Modersproake möt duurgoan. Loa'w

oonze schrievers anspooru um goo proza en poëzie te schrievn. As leedn van de Kreenk dan ok nog noar de schriefwieze van z.g. greune beukske.

Met dat alns mo'w nich vergetn, wat oons lid E. Bos-Hermelink schreavn hef en mij oet t hert is grepn:

A'J WILT DAT DE TWENTSE SPROAK
DER VUUR LATER MOT BIEVN
VERGET DAN NICH T OAVER TE
DREAGN
DUUR T TE SPREKN EN TE
SCHRIEVN.

A'w oons dizze weur in 1990 good oaverdeant en doar ok noar haandelt, dan kö'w in t noajoar bij oons viefteen joarig bestoan der van oet goan, da'w nog völle joarn met mekaar tehoop oonze Moderspraak könt deenn.

Bernard Lohuis (vuurzitter)

Adres:
Kreenk vuur de Twentse Spraak
Oldenzaalsestraat 6
7596 KA Rossum
Tcl. 05411 - 503